

Projekt z optymalizacji dyskretnej

Problem szeregowanie

Patryk Gronkiewicz 164157

Piotr Krawiec 164165

8 czerwca 2021

Czym jest problem szeregowania?

Jest to jeden z najbardziej znanych problemów optymalizacji. Był pierwszym, dla którego analiza kompetytywna została zaprezentowana (Graham 1966). Najefektywniejszy algorytm znany obecnie (Fleischer i Wahl 2000) jest 1.9201-kompetytywny dla liczby ekip $m \geq 64$, jest to algorytm online.

Analiza kompetytywna polega na wyznaczeniu prędkości algorytmu w porównaniu do algorytmu wyznaczającego rozwiązanie optymalne. Stosowana jest dla algorytmów online

Algorytm online nie przyjmuje wszystkich danych “na raz”

Algorytm offline przyjmuje dane “od razu”

Problem szeregowania jest problemem NP-zupełnym i NP-trudnym, co oznacza, że wyznaczenie rozwiązania optymalnego jest niemożliwe w czasie wielomianowym, jeśli $P \neq NP$, jednak nie ma aktualnie dowodu potwierdzającego ani zaprzeczającego, że te dwie klasy problemów są tożsame.

Algorytm Browna-Łomnickiego

Algorytm Browna-Łomnickiego (Brown i Łomnicki 1966) jest to uogólniona wersja algorytmu Łomnickiego zaprezentowana rok po oryginale (Łomnicki 1965). Opiera się on na zasadzie “Branch & Bound”, która jest stosowana w problemie komiwojażera. Jest to metoda dająca rozwiązanie optymalne. Algorytm ten wymaga, aby wszystkie zadania były wykonywane w tej samej kolejności przez każdy zespół (więc nie nadaje się do jednej z częstych generalizacji o dowolnej kolejności zadań). Zadania wykonywane przez kolejne zespoły są wykonywane nieprzerwanie, tj. po rozpoczęciu zadania trwa ono aż do swojego końca.

Nasza implementacja zainspirowana została zainspirowana przez pracę z Uniwersytetu Warszawskiego (Nowak i Nowak 2010) w której pokazane zostało zastosowanie dla algorytmu Browna-Łomnickiego w budownictwie, a pierwotna implementacja została napisana w Javie. Nasza wersja bazuje na Pythonie 3.9.

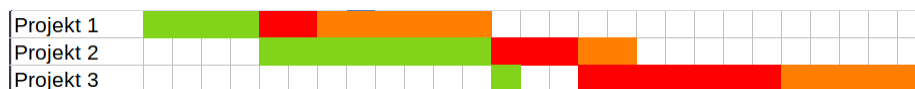
Zadanie przykładowe

W firmie Obrabiarex sp. z o. o. przyjęte zostały trzy zlecenia, które wymagają użycia trzech różnych procesów technologicznych. Ze względu na specyfikę ich pracy znane są potrzebne czasy do wykonania każdego projektu na każdej maszynie. Niestety firma Obrabiarex jest nowa na rynku i ma jedynie po jednym stanowisku do każdego z procesów technologicznych. W tabeli 1 zaprezentowano czasy pracy nad każdym elementem na każdej maszynie.

Tabela 1: Czas potrzebny na wykonanie każdego z projektu w godzinach.

Maszyna	Projekt 1	Projekt 2	Projekt 3
Tokarka	4	8	1
Skrawarka	2	3	7
Anodyzacja	6	2	5

Najpierw zwizualizowane zostało, ile czasu jest wymagane, aby ukończyć projekty w kolejności ich przydzielenia.

Rysunek 1: Czas wykonywania projektów w kolejności spływania

Jak widać na rysunku 1 przerwy między zadaniami okazują się znaczące, co na pewno nie pomaga w optymalności uszeregowania zadań. Czas takiego rozwiązania wynosi 27.

Rysunek 2: Rozwiązanie optymalne

Na rysunku 2 przedstawione zostały wiersze projektu 2 i projektu 3 w celu poprawienia czytelności, a także pozostawiono „pustą” komórkę, która została „zaoszczędzona” dzięki zoptymalizowaniu uszeregowania. Teraz koszt rozwiązania wyniesi 20.

Rozwiązanie optymalne z pomocą algorytmu w Pythonie

```
import numpy as np
from lomnicki import lomnicki
dane = np.array([
    [4, 8, 1],
    [2, 3, 7],
    [6, 2, 5]
])
print(lomnicki(dane))
```

Co dało następujący wynik:

```
([[0, 2, 1]], [20.0])
```

Gdzie pierwsza lista to lista list wszystkich permutacji optymalnych, a druga lista zawiera ich koszty (dla wszystkich są takie same). Ponieważ w pythonie indeksy numerowane są od 0, to tłumacząc to na numerację od 1, wynik jest taki sam. Co oznacza, że rozwiązanie zaprezentowane na rysunku 2 jest rozwiązaniem optymalnym.

Rozwiązanie zadania „dużego”

Program został napisany w Pythonie 3 z wykorzystaniem biblioteki NumPy. Służy ona do łatwych operacji na macierzach oraz przyspiesza obliczenia ze względu na implementację niektórych funkcji w języku C.

Współczynniki wprowadzone do zadania dla algorytmu zostały wygenerowane losowo. Zostały wprowadzone jako macierz.

Przykład z macierzą (10,5)

```
import numpy as np
from lomnicki import lomnicki
dane = np.random.randint(1,15, size=(10,5))
print(dane)
print(lomnicki(dane))
```

W naszym przypadku dało to następujący wynik, liczył się on 28ms.

```
# Macierz czasu wykonania
[[ 9  6  7 12 10]
 [ 2  9  9  5  1]
 [ 9 14 12 10  4]
 [ 1  6  9  8  8]
 [ 8 12 13  1  6]
 [11 12 11 12 12]
 [ 2  2  4  7  8]
 [ 4  1  6 10  3]
 [ 3 12  7  6 10]
 [10 12  1  3  2]]

# Rozwiązanie
([[0, 1, 3, 4, 2], [0, 3, 1, 4, 2], [0, 4, 1, 3, 2],
 [3, 0, 1, 4, 2], [4, 0, 1, 3, 2], [4, 1, 3, 0, 2]],
 [121.0, 121.0, 121.0, 121.0, 121.0, 121.0])
```

Przykład z macierzą (8,10)

```
import numpy as np
from lomnicki import lomnicki

dane = np.random.randint(1,1000, size=(8,10))
```

```
print(dane)
print(lomnicki(dane))
```

Algorytm działał przez 187ms i zwrócił wynik.

```
# Macierz czasu wykonania
[[428  74 316 396 816 557 893 446 971 613]
 [422 126  25 252 774 707 354  54 220 514]
 [672 154 322 431 550 279 329 672 426 360]
 [580 673 340 638  81 373 376 715 716  39]
 [967 524  83 871 967 833 176 578  73 307]
 [969 297 864 589 784 281 858 467 440 666]
 [ 11 353 691 852  85 282 701 712 120 844]
 [894 761 302 906 507 980 457 194 209 692]]

# Rozwiązanie
([[1, 2, 5, 9, 3, 6, 0, 7, 4, 8], [2, 1, 5, 9, 3, 6, 0, 7, 4, 8]],
 [9076.0, 9076.0])
```

Z naszych testów wynika, że czas wyszukiwania rozwiązania w dużej mierze zależy od warunków początkowych. Zdarzało się, że małe macierze (od 5 do 8 kolumn) obliczały się w kilka ms do kilku s i zdarzało się, że duże macierze (od 10 do 12 kolumn) obliczały się w kilka s zamiast minut.

Bibliografia

- Brown, A. P. G., i Z. A. Lomnicki. 1966. „Some Applications of the ”Branch-and-Bound” Algorithm to the Machine Scheduling Problem”. *OR* 17 (2): 173–86. <http://www.jstor.org/stable/3007282>.
- Fleischer, R., i M. Wahl. 2000. „Online Scheduling Revisited”. W *Algorithms - ESA 2000*, zredagowane przez Mike S. Paterson, 202–10. Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg. https://doi.org/10.1007/3-540-45253-2_19.
- Graham, R. L. 1966. „Bounds for certain multiprocessing anomalies”. *The Bell System Technical Journal* 45 (9): 1563–81. <https://doi.org/10.1002/j.1538-7305.1966.tb01709.x>.
- Lomnicki, Z. A. 1965. „A «Branch-and-Bound» Algorithm for the Exact Solution of the Three-Machine Scheduling Problem”. *Journal of the Operational Research Society* 16 (marzec): 89–100. <https://doi.org/10.1057/jors.1965.7>.
- Nowak, Paweł, i Maciej Nowak. 2010. „Branch and Bound Algorithm – software proposal for schedules optimisation”, maj.